

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/96/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115231034
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4115231034.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: WM Consulting & Communication, s.r.o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO: 34 127 798, zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Roman Kvasnica, advokát s.r.o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, 921 01 Piešťany, IČO: 36 866 598, proti žalovanej: E. F., nar.XX.XX.XXXX, XXX XX T. XXX, zastúpenej: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie sumy 9 657,29 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 17. júna 2021 č.k. 17C/551/2015-351, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná má nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V danej veci sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 11 958,11 eura dôvodiac, že dňa 16.07.2009 bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, a žalovanou zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla žalovanej úver vo výške 5 127 eur s úrokovou sadzbou 17,30 % ročne. Dňa 25.09.2014 bola pohľadávka z úveru postúpená na žalobcu, ktorý so žalovanou uzatvoril dohodu o splátkach, na základe ktorej žalovaná postupne uhradila 275 eur. V priebehu konania vzal žalobu späť v časti o zaplatenie úroku z úveru po splatnosti v sume 1 785,82 eura a v časti istiny v sume 240 eur. Na žalobe zotrval v časti o zaplatenie sumy 9 657,29 eura, ktorá pozostávala z istiny v sume 6 039,06 eura, vyčísleného úroku z úveru v sume 1 073,63 eura a vyčísleného úroku z omeškania v sume 2 544,6,0 eura, spolu s úrokom z úveru a úrokom z omeškania vyčísleným v žalobe.

2. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom zo dňa 18. januára 2018 č.k. 17C/551/2015-174, žalobu zamietol. Žalovanej priznal plnú náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 18. decembra 2019 č.k. 20Co/20/2019-253 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že otázku doručovania bolo potrebné skúmať z hľadiska obsahu zmluvy a jej súčastí, najmä Všeobecných obchodných podmienok, ktoré upravujú doručovanie písomnosti banky. Pokiaľ bolo účastníkmi zmluvy dohodnuté doručovanie písomností banky vo forme obyčajnej listovej zásielky tak, ako to v priebehu sporu tvrdil žalobca, nebolo možné požadovať od žalobcu, aby predložil podací lístok o podaní doporučenej zásielky, či doručenkú o doručení zásielky žalovanej. V tom prípade na preukázanie splnenia povinnosti banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách postačovalo predloženie samotnej výzvy, z ktorej vyplýva, že bola adresovaná žalovanej.

3.1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanej priznal plnú náhradu trov konania. Vyslovil, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 392 ods. 2, § 132, § 185 Civilného sporového poriadku (CSP), § 488, § 52 ods. 1, § 565, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 3 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách.

3.2. Konštatoval, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že Slovenská sporiteľňa, a.s., uzavrela so žalovanou zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovanej úver vo výške 5 127 eur s úrokovou sadzbou 17,30 % ročne, pričom išlo o spotrebný bezúčelový úver. Žalovaná sa predmetný úver zaviazala splácať v 83 mesačných splátkach vo výške 108,47 eura mesačne vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom prvú splátku mala uhradiť dňa 20.08.2009 a konečná splatnosť úveru bola v zmluve dohodnutá 20.06.2016. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby fixná do splatnosti 17,30 % ročne. Žalovaná zaviazala zaplatiť právnemu predchodcovi žalobcu celkové náklady spojené s úverom vo výške 3 916,74 eura. RPMN v zmluve bola 19,82 % a priemerná hodnota RPMN vo výške 17,73 %. Právny predchodca žalobcu zaslal žalovanej dňa 15.07.2009 výzvu, v ktorej oznámil žalovanej, že je v omeškaní so splácaním predmetnej pohľadávky ku dňu 30.06.2013 vo výške 4 436,03 eura a zároveň ju vyzval, aby dlžnú sumu uhradila do 15 dní odo dňa doručenia predmetnej výzvy. Listom zo dňa 15.08.2013 právny predchodca žalovanej oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 14.08.2013, pričom úverová pohľadávka ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavuje sumu 9 535,84 eura. K oznámeniu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti právny predchodca žalobcu predložil doručenkou o prevzatí s dátumom dňa 20.08.2013. Právny predchodca žalobcu zaslal žalovanej dňa 07.10.2014 oznámenie o postúpení pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky č. 1352/2014/CE uzatvorenej dňa 25.09.2014 vo výške 11 235,79 eura s príslušenstvom. Listom zo dňa 16.02.2015 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 11 889,98 eura. Žalovaná so žalobcom uzavrela dňa 03.03.2015 dohodu o splátkach a uznanie záväzku v zmysle § 323 Obchodného zákonníka, na základe ktorej splatná pohľadávka ku dňu 03.03.2015 predstavovala sumu vo výške 11 958,11 eura, pričom žalovaná svoj záväzok voči žalobcovi ako veriteľovi uznala čo do dôvodu a výšky. Zároveň sa žalovaná zaviazala svoj záväzok splácať po dobu 12 mesiacov vo výške 50 eur.

3.3. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky, ale veriteľom sa stal až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, súd prvej inštancie skúmal, či žalobca je aktívne vecne legitimovaným subjektom. Vychádzal z rozhodnutia NS SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 a zo Zápisnice zo zasadnutia občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre zo dňa 03.06.2021. Konštatoval, že skúmanie vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej), je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, ak ju žiadna zo strán sporu nenamieta. Zistenie nedostatku vecnej aktívnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Aktívnu vecnú legitímáciu v spore je možné nadobudnúť aj postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania. Poukázal na § 92 ods. 8 ZoB, podľa ktorého predmetnom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie a predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. K tomu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28. marca 2018 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018.

3.4. Zaoberal sa otázkou, či zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k splneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona č. 483/2001 o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt a to, či bola žalovaná zo strany právneho predchodcu riadne vyzvaná v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na úhradu dlžnej splátky, čo má následne vplyv na zosplatenie úveru. Vyriešenie tejto otázky považoval súd prvej inštancie za otázku zásadného významu z hľadiska platnosti postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, ktorý nemá štatút banky, a tým aj zásadnú otázku pre posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu v tomto spore.

3.5. Zaoberal sa výzvou na čl. 124 spisu, ktorou Slovenská sporiteľňa, a.s., vyzvala žalovanú, aby dlžnú sumu uhradila najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Uviedol, že povinnosťou banky pred postúpením pohľadávky bolo písomne vyzvať žalovanú na splatenie peňažného záväzku a preukázať doručenie takejto výzvy žalovanej, ako zákonného predpokladu pre spôsobilé postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. Konštatoval, že písomnú výzvu banky na plnenie je potrebné považovať za hmotnoprávny úkon, na nastúpenie účinkov, ktorého sa vzťahuje ustanovenie § 45 ods. 1

Občianskeho zákonníka (t.j. aby vyvolalo zamýšľaný hmotnoprávny účinok musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta). Takýto záver však vo vzťahu k žalovanej strane z vykonaného dokazovania nevyplýva. Aplikáciu tohto kogentného ustanovenia Občianskeho zákonníka nemôžu strany vylúčiť ani svojou dohodou, preto bez doručenia písomnej výzvy na plnenie do dispozičnej sféry žalovanej nemohli byť splnené podmienky ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. a to ani v zmysle všeobecných obchodných podmienok pôvodného veriteľa, pretože tieto na nastúpenie účinkov doručenia písomnosti namiesto dôjdenia do dispozičnej sféry adresáta zakotvujú samotné odoslanie písomnosti a uplynutie stanovenej lehoty od odoslania, ktoré nevyhovuje ustanoveniu § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka (tzv. teória dôjdenia). Navyše z dokazovania nevyplýva ani samotná skutočnosť odoslania predmetnej písomnej výzvy na plnenie žalovanej.

3.6. Žalobca tvrdil, že v čase uzavretia zmluvného vzťahu a v čase odoslania výzvy zo dňa 10.07.2013 bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, že banka odosiela písomnosti vo forme obyčajnej listovej zásielky, a preto aj s poukazom na právne záväzný názor odvolacieho súdu, nemožno od žalobcu požadovať, aby predložil podací lístok o podaní doporučenej zásielky. Pretože právnemu predchodcovi žalobcu sa táto zásielka nevrátila ako neprevzatá tvrdil, že žalovaná si túto zásielku riadne prevzala. K uvedenému tvrdeniu súd prvej inštancie uviedol, že bez preukázania doručenia výzvy, mal preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nebol dodržaný postup, ktorý je predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Zopakoval, že pri vyhodnotení dôkazov vychádzal z rozhodnutia NS SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 ako aj zo Zápisnice zo zasadnutia občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre zo dňa 03.06.2021, v ktorom kolégium konštatovalo, že problematika doručovania už bola medzičasom posudzovaná v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020, z 15. decembra 2020 a je potrebné z neho vychádzať.

3.7. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca ako listiny preukazujúce jeho opodstatnenosť uplatneného nároku predložil výzvu zo dňa 10.07.2013 (č.l.124) a následne oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti datovanej zo dňa 15.08.2013 (č.l. 125) s doručenkou (č.l. 126), z ktorej jednoznačne vyplýva, že žalovaná ju prevzala dňa 20.08.2013, čo nebolo sporné. Sporné nebolo ani to, že zo strany právneho predchodcu žalobcu bola žalovaná vyzvaná a na zaplatenie neuhradených splátok, avšak k tejto výzve nebola pripojená doručenka preukazujúca, že sa výzva dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Vzhľadom k tomu, že povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť spočívala na žalobcovi a to práve preukázaním dodržania postupu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, t.j. že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľ pohľadávky, písomne vyzval žalovanú na úhradu dlhu a táto bola napriek výzve v omeškani s jeho splácaním nepretržite 90 kalendárnych dní, súd prvej inštancie konštatoval, že dodržanie tohto postupu, ktorý je predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách zo strany žalobcu nebolo preukázané. Žalobca do spisu nezaložil relevantné doklady preukazujúce opodstatnenosť uplatňovaného nároku, teda že zo strany banky bola žalovanej daná výzva na plnenie, v prípadoch omeškania s plnením peňažných záväzkov z poskytnutého splátkového úveru a že postupujú sa len už splatné pohľadávky, nebolo teda preukázané, že pôvodný veriteľ doručil žalovanej riadnu písomnú výzvu na splnenie dlhu s potvrdením o doručení, ktorá by preukazovala splnenie si povinnosti podľa ust. § 53 ods. 9 OZ. Preto konštatoval, že neboli splnené podmienky, ktoré zákon vyžaduje na platné postúpenie pohľadávky, resp. z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo, čiže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Pretože podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. V danom prípade postúpenie pohľadávky na žalobcu znamenalo obídenie zákona o bankách, keď sa postúpil živý, ešte nesplatný úver na žalobcu, a preto bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku, ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť je povinný súd v konaní ex offo aj bez námietky prihliadnuť. Na základe tejto skutočnosti potom nie je daná vecná aktívna legitímácia žalobcu na uplatnenie si pohľadávky pred súdom, čiže z neplatného postúpenia pohľadávky mu nesvedčí právo, ktorého sa domáha v žalobe. Preto súd prvej inštancie žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu zamietol. Keďže dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nebol daný dôvod na preskúmanie žalobcom uplatneného nároku z hľadiska hmotnoprávných predpisov.

3.8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná bola v konaní úspešná, priznal jej plnú náhradu trov konania.

4.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, prípadne aby rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovanú na zaplatenie trov prvostupňového a

odvolacieho konania. Dôvodil, že 1. rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), ktoré spočíva v nesprávnom právnom závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, nesprávnom právnom závere o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ako i v nesprávnom právnom posúdení vo vzťahu k doručeniu výzvy zo dňa 10.07.2013 a vo vzťahu k platnému zosplatneniu úveru. 2. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a to najmä keď v rozpore s rozhodnutím odvolacieho súdu nevykonal dokazovanie obsahom bodu 10.3 Všeobecných obchodných podmienok, 3. Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), pretože súd prvej inštancie postupoval v rozpore s ustanovením § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, nakoľko postupoval a rozhodol v rozpore s právne záväzným rozhodnutím odvolacieho súdu, pričom uvedené žiadnym spôsobom neodôvodnil. Nesprávnosť výroku o náhrade trov konania žalobcovi žalobca odôvodnil nesprávnosťou rozhodnutia vo veci samej.

4.2. Poukázal na bod 12.2. odôvodnenia Uznesenia Krajského súdu v Nitre zo dňa 18.12.2019 č.k. 25Co/20/2019-253, podľa ktorého zákon neukladá banke povinnosť zaslať predmetnú výzvu klientovi banky do vlastných rúk. Preto otázku doručovania bolo potrebné skúmať z hľadiska obsahu zmluvy a jej súčastí, najmä Všeobecných obchodných podmienok, ktoré upravujú doručovanie písomností banky, a boli žalobcom do spisu predložené. Pokiaľ bolo medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté doručovanie písomností banky vo forme obyčajnej listovej zásielky, tak ako to v priebehu sporu tvrdil žalobca, nebolo možné požadovať od žalobcu, aby predložil podací lístok o podaní doporučenej zásielky, či doručenkú o doručení zásielky žalovanej. V tom prípade na preukázanie splnenia povinnosti banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách postačovalo predloženie samotnej výzvy, z ktorej vyplýva, že bola adresovaná žalovanej. Tvrdil, že súd prvej inštancie tieto skutočnosti dostatočne neskúmal, preto dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že nie je daná aktívna vecná legitímácia. A to napriek tomu, že bode 14 odôvodnenia Uznesenia Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/20/2019-253 sa konštatuje, že v ďalšom konaní súd prvej inštancie preskúma obsah zmluvy a obsah Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré boli súčasťou zmluvy z hľadiska dohodnutého spôsobu doručovania písomností banky a zistí, aká forma doručovania písomností bola účastníkmi zmluvy dohodnutá a svoje skutkové zistenie vyhodnotí vo vzťahu k preukázaniu doručenia výzvy zo dňa 10.07.2013. Pritom bude viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyslovenom v bode 12.2. Mal za to, že súd prvej inštancie bol povinný v konaní postupovať a rozhodnúť, respektíve právnu vec posúdiť, výlučne v súlade s rozhodnutím odvolacieho súdu. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol v rozpore s uvedeným právne záväzným názorom odvolacieho súdu.

4.3. Tvrdil, že súd prvej inštancie v rozpore s právne záväzným názorom odvolacieho súdu skúmal doručovanie výzvy zo dňa 10.07.2013 v rozpore s bodom 10.3 VOP, pričom nepredloženie dokladu o odoslaní žalobcom vyhodnotil ako dôvod pre neúčinné, respektíve neplatné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ku ktorému došlo oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 15.08.2013, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 20.08.2013. Namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne legitimovaný, pretože úver, ktorý bol predmetom sporu, nebol platne zosplatnený z dôvodu, že žalobca údajne nepreukázal splnenie postupu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie postupoval svojvoľne, keď v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu opätovne žalobcovi vytýkal nepredloženie dokladu o odoslaní výzvy zo dňa 10.07.2013, adresovanej žalovanej, a to napriek skutočnosti, že odvolací súd výslovne konštatoval, že vzhľadom na zmluvné dojednania, v zmysle ktorých banka posielala listiny žalovanému formou obyčajnej listovej zásielky, nemožno od žalobcu vyžadovať predloženie tohto dokladu, s tým, že žalobca preukázal aktívnu legitímáciu predložením výzvy, adresovanej žalovanému. Z uvedených dôvodov je nepochybné, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko právny predchodca žalobcu postúpil úver, ktorý bol riadne zosplatnený v celom rozsahu, pretože výzvou zo dňa 10.07.2013, adresovanou žalovanému bol tento upozornený, že „v prípade neuhradenia dlžnej sumy vo vyššie stanovenej lehote (15 dní) Slovenská sporiteľňa, a.s. pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky a následne k postúpeniu pohľadávky na tretiu osobu. Tvrdil, že uvedenú právnu otázku už jednoznačne vyriešil odvolací súd a z tohto dôvodu mal za to, že nezákonný postup súdu prvej inštancie zároveň zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR, PL. ÚS 37/30. Súd prvej inštancie v odôvodnení neuviedol z akého dôvodu sa odchýlil v právne významnej otázke od rozhodnutia odvolacieho súdu, prečo nerozhodol v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu, z akého dôvodu sa nezaoberal v súvislosti s doručovaním výzvy zo dňa 10.07.2013 obsahom zmluvných dojednaní tak,

ako bol zaviazaný v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu a či bol daný zákonný dôvod odchýlenia sa, respektíve nezáväznosti, rozhodnutia odvolacieho súdu.

5. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 a sp.zn. 1Cdo/147/2017. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny potvrdil.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne

9. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

10. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

11. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

12. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

13. Podľa § 3 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16.1. V predmetnej veci súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom zamietol žalobu v rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení zo dňa 18. decembra 2019 č.k. 20Co/20/2019-253, podľa ktorého otázku doručovania bolo potrebné skúmať z hľadiska obsahu zmluvy a jej súčastí, najmä Všeobecných obchodných podmienok, ktoré upravujú doručovanie písomností banky. Pokiaľ bolo účastníkmi zmluvy dohodnuté doručovanie písomností banky vo forme obyčajnej listovej zásielky tak, ako to v priebehu sporu tvrdil žalobca, nebolo možné požadovať od žalobcu, aby predložil podací lístok o podaní doporučenej zásielky, či doručenkou o doručení zásielky žalovanej. V tom

prípade na preukázanie splnenia povinnosti banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách postačovalo predloženie samotnej výzvy, z ktorej vyplýva, že bola adresovaná žalovanej.

16.2. Odvolací súd svoj právny názor vyslovil za situácie, keď otázka doručovania výzvy podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nebola riešená Najvyšším súdom SR a rozhodovacia prax odvolacích súdov k tejto otázke nebola jednotná. Pri hľadaní správneho a spravodlivého riešenia tejto otázky sa odvolací súd priklonil k rozhodnutiam tých odvolacích súdov, ktoré pri vyhodnocovaní otázky doručovania uvedenej výzvy vychádzali z dohody účastníkov zmluvy priamo v zmluve, prípadne v obchodných podmienkach, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

16.3. Najvyšší súd SR sa v uznesení zo dňa 15. decembra 2020 sp.zn. 5 Cdo/36/2020 zaoberal otázkou doručovania hmotnoprávných úkonov podľa § 45 Občianskeho zákonníka a okrem iného uviedol: „13.3. V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním právnych úkonov a iných listín v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručeníú bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. V tomto smere možno rozlišovať dve situácie fikcie doručenia, a to: 1/ zásielka sa považuje za doručeníú uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania, 2/ zásielka sa považuje za doručeníú dňom jej vrátenia odosielaťúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom. K prvému spôsobu dojednania fikcie doručenia zaujala súdna prax odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručeníú len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t. j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté. Pri druhom spôsobe dojednania fikcie doručenia je irelevantné, či sa adresát v mieste doručovania skutočne zdržiava - dôležité je to ako vymedzil spôsob prijímania zásielok v zmluve. Predpokladá sa, že ak účastník zmluvy uvedie určitú adresu, tak tým vymedzil svoju dispozičnú sféru, kde má zabezpečenú možnosť oboznámiť sa s doručovanou zásielkou. Opačná argumentácia by totiž viedla k absurdným dôsledkom - zmluvná strana by úmyselne uviedla adresu, na ktorej sa nezdržiava, aby znemožnila účinné doručovanie. Takto dojednanú fikciu doručenia možno istým spôsobom považovať za nadbytočnú, nakoľko pri doručovaní hmotnoprávných úkonov sa nevyžaduje reálne prevzatie zásielky adresátom - z toho vyplýva, že aj bez takto dojednanej fikcie doručenia sa bude právny úkon považovať za doručeníú bez ohľadu na jeho faktické prevzatie, ak dôjde do dispozičnej sféry adresáta. Konceptia Občianskeho zákonníka je postavená na dispozitívnosti väčšiny jeho ustanovení, pričom v mnohých prípadoch je ponechané na zmluvnej slobode účastníkov, akým spôsobom pre svoje záväzkové vzťahy zákonnú úpravu modifikujú. V súlade s ustanovením § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka si totiž účastníci môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré neprípúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného

právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhyba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať. 13.4. Nakoľko v danom spore sa jedná o spotrebiteľský spor, je nevyhnutné taktiež poukázať na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď v takýchto sporoch je nevyhnutné posudzovať inštitút dojednania oveľa prísnejšie, t. j. cez test prijateľnosti zmluvných podmienok spotrebiteľských zmlúv.“.

16.4. Pre odvolací súd z ustanovenia § 391 ods. 2 CSP nevyplýva viazanosť vlastným právnym názorom. Odvolací súd je oprávnený svoj skorší záväzný právny názor zmeniť pod vplyvom zmeny právnych predpisov, zmeny spoločenských pomerov alebo vplyvom právneho názoru vysloveného v rozhodnutí súdu vyššej inštancie. Práve judikatúra najvyššieho súdu je opodstatneným dôvodom nového, v zásade odlišného, právneho názoru odvolacieho súdu. Navyše Grémium Okresného súdu Nitra predložilo Občianskoprávnemu kolégium Krajského súdu v Nitre na zjednotenie rozhodovania otázku doručovania hmotnoprávných úkonov. Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Nitre na zasadnutí dňa 03.06.2021 konštatovalo, že problematika doručovania už bola medzičasom posudzovaná v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 z 15. decembra 2020 a je potrebné z neho vychádzať (body 13.1 - 13.5 odôvodnenia). Závermi Občianskoprávného kolégia Krajského súdu v Nitre je aj senát 25Co viazaný.

16.5. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že jeho právny názor vyslovený v ostatnom rozhodnutí, podľa ktorého pokiaľ bolo účastníkmi zmluvy dohodnuté doručovanie písomností banky vo forme obyčajnej listovej zásielky nebolo možné požadovať od žalobcu, aby predložil podací lístok o podaní doporučenej zásielky, či doručenkú o doručení zásielky žalovanej. V tom prípade na preukázanie splnenia povinnosti banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách postačovalo predloženie samotnej výzvy, z ktorej vyplýva, že bola adresovaná žalovanej, bol rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. decembra 2020 sp.zn. 5 Cdo/36/2020 prekonaný. Preto odvolací súd svoj skorší právny názor zmenil v súlade s rozhodnutím sp.zn. 5 Cdo/36/2020 tak, že nemožno platne dojsť k nevyvráteniu domnienky ani fikcii, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručení len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry dispozície adresáta, pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka.

17. Odvolací preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, citovaných zákonných ustanovení a odvolacích dôvodov, ako i z hľadiska právneho názoru uvedeného v bode 16.5., a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver, podľa ktorého žalobca nie aktívne vecne legitimovaný v danej veci. Pre posúdenie aktívnej vecnej legitimácie súd prvej inštancie považoval za rozhodujúce zistiť, či pôvodný veriteľ predmetnej pohľadávky písomne vyzval žalovanú na úhradu dlhu a táto bola napriek výzve v omeškaní s jeho splácaním nepretržite 90 kalendárnych dní. Dospel k záveru, že dodržanie tohto postupu, ktorý je predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, v konaní nebolo preukázané, preto nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom konania, na žalobcu, ktorý preto nemal aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby. Odvolací súd sa s uvedeným záverom v plnom rozsahu stotožnil a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny, potvrdil. Správne boli aj výroky o trovách konania, keďže žalovaná bola v spore plne úspešná. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok v dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov napadnutého rozsudku ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

18.1. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že zákon o bankách upravuje vzťahy súvisiace s podnikaním bánk na území Slovenskej republiky s cieľom bezpečného fungovania bankového systému (§ 1). V ustanovení § 2 ods. 1 tento zákon definuje banku ako právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky založenú ako akciovú spoločnosť, ktorá má bankové

povolenie (je osobitnou úverovou inštitúciou). Špeciálna úprava postúpenia pohľadávky vychádza z osobitného postavenia bánk, ktoré disponujú bankovým povolením. Keďže cieľom zákona je právna úprava pri zabezpečení fungovania celkového bankového systému, bolo žiaduce stanoviť pevné pravidlá pri postupovaní pohľadávok bánk na iné subjekty, ktoré nie sú bankami, aby nedošlo k obchádzaniu zákona o bankách (napr. s postúpením nespliatných pohľadávok bánk súvisí ich ďalšia správa, pritom poskytovanie úveru bánk a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou). Ustanovenie § 92 ods. 8 tohto zákona obsahuje osobitnú úpravu postúpenia pohľadávky, písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, avšak predmetom postúpenia môže byť peňažný záväzok klienta voči banke, s ktorým je nepretržite v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom sa tiež vyžaduje existencia písomnej výzvy na úhradu peňažného záväzku adresovaná klientovi. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Týmto ustanovením zákonodarca sledoval sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkov, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu (toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky, s výnimkou, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čí len časti peňažného záväzku presiahol jeden rok). Zákonom stanovené podmienky postúpenia, akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, aspoň 90-dňová lehota trvania omeškania, umožňujúce postúpiť bankovú pohľadávku iba na vybrané subjekty, nepodporujú záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva. Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a neumožňujú odklon od pravidiel cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa. Bolo by v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali nesplatený úver či nespliatnú pohľadávku na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá podľa zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska.

18.2. Postúpenie pohľadávok je upravené v ustanoveniach § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť, okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplyvajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom, ako postupníkom, a dlžníkom, v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom, ako postupcom (bankou), a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banky nie je možné postúpiť tretej osobe, pretože tomu bráni už citované ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitú pohľadávku nie je možné postúpiť (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej následné postúpenie inému subjektu je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Pokiaľ v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky), sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi.

18.3. Z vyššie uvedených dôvodov potom vyplýva, že na rozpor postúpenia pohľadávky banky voči spotrebiteľovi s ustanovením § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z týchto skutočností vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, (uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách), bol žalobca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný preukázať predpoklady svojej aktívnej vecnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok

platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak povinný preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku, minimálne 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok neunesenie dôkazného bremena ohľadom aktívnej vecnej legitímácie postupníka.

19.1. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal nesprávny právny záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, o absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok a nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k doručeniu výzvy zo dňa 10.07.2013 a vo vzťahu k platnému zosplateniu úveru, uvedenú námietku odvolací súd nepovažuje sa dôvodnú. Právne posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súdom prvej inštancie bolo v súlade s ostatnou judikatúrou reprezentovanou rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. decembra 2020 sp.zn. 5Cdo/36/2020. Odvíjalo sa od právne významnej skutkovej okolnosti, ktorou bolo (ne)doručenie výzvy Slovenskej sporiteľne, a.s., zo dňa 10.07.2013 (č.l. 124) žalovanej. Keďže žalobca doručenie tejto výzvy žalovanej nepreukázal, súd prvej inštancie dospel k správne záveru, podľa ktorého neboli splnené zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky veriteľa na žalobcu stanovené v § 92 ods. 8 zákona o bankách. K namietanému právne posúdeniu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok odvolací súd navyše poukazuje na dôvody uvedené v bode 18.2., ktoré nepovažuje za potrebné opakovať.

19.2. Žalobca, s poukazom na bod 12.2. odôvodnenia Uznesenia Krajského súdu v Nitre zo dňa 18.12.2019 č.k. 25Co/20/2019-253, tvrdil, že súd prvej inštancie otázku doručenia výzvy neskúmal z hľadiska obsahu zmluvy a Všeobecných obchodných podmienok, preto dospel k nesprávne právne záveru, že nie je daná aktívna vecná legitímácia. A to napriek záväznému právne názoru odvolacieho súdu v uznesení č.k. 25Co/20/2019-253. S uvedeným tvrdením sa odvolací súd nestotožňuje. Súd prvej inštancie sa v bode 28. zaoberal obsahom zmluvy a obsahom všeobecných obchodných podmienok pôvodného veriteľa a zistil, že tieto na nastúpenie účinkov doručenia namiesto dôjdenia do dispozičnej sféry adresáta zakotvujú samotné odoslanie písomnosti a uplynutie stanovenej lehoty od odoslania, ktoré nevyhovuje § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka (tzv. teória dôjdenia). A navyše z dokazovania nevyplývala ani samotná skutočnosť odoslania písomnej výzvy žalovanej. Čo sa týka záväzného právne názoru odvolacieho súdu v uznesení č.k. 25Co/20/2019-253, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie už bolo vydané rozhodnutie vyššej súdnej autority, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. decembra 2020 sp.zn. 5Cdo/36/2020, ktorý k otázke doručovania zaujal odlišný právne názor. Podľa tohto dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právne úkon sa považuje za doručenie len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta, pretože takáto fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Zároveň pred rozhodnutím súdu prvej inštancie Grémium Okresného súdu Nitra predložilo Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Nitre na zjednotenie rozhodovania otázku doručovania hmotnoprávných úkonov. Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Nitre na zasadnutí dňa 03.06.2021 konštatovalo, že problematika doručovania už bola medziasom posudzovaná v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 z 15. decembra 2020 a je potrebné z neho vychádzať (body 13.1 - 13.5 odôvodnenia). Keďže členky senátu 25Co sú zároveň členkami Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre, je aj senát 25Co týmito závermi viazaný, ktorá skutočnosť je súdu prvej inštancie známa.

19.3. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie nesprávne procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), pretože súd prvej inštancie postupoval v rozpore s ustanovením § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, nakoľko postupoval a rozhodol v rozpore s právne záväzným rozhodnutím odvolacieho súdu, pričom uvedené žiadnym spôsobom neodôvodnil. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mариaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Procesný postup nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu; je ním iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo

228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ postupom súdu nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní - nie je ním ani časť odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), ktoré má vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Ústavný súd nedospel k záveru o ústavnej neudržateľnosti týchto záverov najvyššieho súdu (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018). Skutočnosť, že v danej veci súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyslovenom v uznesení č.k. 25Co/20/2019-253, nie je možné hodnotiť, ako nesprávny procesný postup, ktorým znemožnil žalobcovi uskutočňovanie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP). K tvrdeniu žalobcu, podľa ktorého súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s právne záväzným rozhodnutím odvolacieho súdu, pričom uvedené žiadnym spôsobom neodôvodnil, odvolací súd poukazuje na bod 32. napadnutého rozsudku, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie pri vyhodnotení dôkazov vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. decembra 2020 sp.zn. 5Cdo/36/2020 a zo Zápisnice zo zasadnutia občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre zo dňa 03.06.2021, v ktorom kolégium konštatovalo, že problematika doručovania už bola medzičasom posudzovaná v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020, z 15. decembra 2020 a je potrebné z neho vychádzať (body 13.1 -13.5 odôvodnenia). Odvolací súd, posudzujúc dôvody uvedené súdom prvej inštancie v bode 32. napadnutého rozsudku konštatuje, že námietka žalobcu nie je dôvodná.

20. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).